ע א מיי פי״ז מהלי איסורי ביאה הלכ' יג: עא ב מיי׳ שם הלכי יד: עב ג מיי שם הלכה טו: על ד מיי שם פי"ט הלי ו סמג לאוין קנב טוש"ע אה"ע סימן ו סעיף

ה ו ז ח מיי׳ פ״ב מהל׳ אבל הלכה י יא סמג עשין נח ולאוין רלה טוש"ע י"ד סימן שעג סעיף ד: עד [ה] מיי׳ שם הלכה י

תוספות ישנים אלה למעוטי נדה. כמאן אולא כר' אליעזר בן יעקב. משמע אבל לרבנן לא מלי אחי וחדרי דים חלל חודה דעושה חלל מנדה אי מק"ו דגרושה שאין בה לאו גרושה מתחללת שפסלה בביחתו מחרומה דבי נשא חאמר בנדה דלא פסלה דהא אית בה הויה וא"ל כיון דבעלה עשאה זונה דהא כריחות ואי מאלמנה לכה"ג מה לאלמנה שכן היא עלמה מתחללת כדלעיל דא"ל היא עומה חחחלל שאני כדפרישית לעיל וי"ל יליף מאלמנה ומלרי שני שפוסלים ובנו פגום אף אני אביא נדה. וקסבר האי מנא דעבדינן שפיר איסור כהונה ואידך אינו איסור כהונה כדפרישית לעיל. ולר"א בן יעקב ניחא דאנטריך קרא למימר עושה חלל אמה מנדה דס"ד דנילף מחייבי עשה דיש חלל מהם אליבא דידיה: אליו לרבוח הרא כיון דרבינן מוכת עץ משום שאין הוניתה ע"י איש ה"ה בוגרת דבוגרת נמי אין הווייתה ע"י איש. וגם כי עדיפא יותר בוגרת וגם כי עדיפה יותר בוגרת ממוכת עך משום דלה התעביד בה מעשה וא״כ כיון דחזינן מוכת ען כ״ש בוגרת וי״ל דס״ד דבוגרת גריעה ממוכת עך משום דחשתני גופה ומלה היתה לחש לא נפקא דשמא קרא לא איירי אלא בדבר שבא לא איירי אלא בדבר שבא

:ע"י מעשה

לא יתן כלום אבל אונס נותן מיד אפילו הוא כונסה דכתיב מאי נפקא מינה דאין משלם קנס הרי יש לה כתובה ומה לי קנס ומה לי כתובה ואמר ר"י דנפקא

מינה אם מחלה לכתובה ועוד נפקא מינה דלא משלם מן העידית כדין קנס אלא מן הזיבורית כדין כתובת אשה ועוד דכתובת בעולה דרבנן ועוד נראה דהא דאמר רב מוליא בגט היינו מדרבנן ולהכי נקט פלוגתא ח) דרבי באנוסת חבירו דבאנוסת עלמו מודה דלא הוי חלל ומיהו מלינן למימר דנקט אנוסת חבירו להודיעך כוחן דרבנן דמכשרי: בופה להיות בעולה תחתיו. ואין לומר דמוליאה בגט דקאמר רב היינו לרבי אלעזר דאמר פנוי הבא על הפנויה עשאה זונה דהא רב אברייתא קאי וברייתא דלא כרבי אלעזר דהא אמרי רבנן הולד כשר: חלל מחייבי עשה. תימה כיון דלא יחלל קאי נמי אבעולה לרבי אליעזר בן יעקב אם כן אין זה חייבי עשה גרידא דלא יחלל לאו הוא כדקאמר בפרק בתרא דקידושין (דף עת.) בעל לוקה משום לא יחלל: אלה הפסיק הענין. ולא מוקמינן לא יחלל אבעולה אע"ג דמינה סליק משום דמיסתבר טפי לאוקמי אחייבי לאוין: ואי אתה עושה חלד מנדה. בתורת כהנים מפרש דאינטריך דלא נילף דליהוי חלל מקל וחומר מהני שהם חייבי לאוין תימה דמה לאלמנה וכיולא בה שכן הן עלמן מתחללות וכי תימא ה"נ כיון דבא עליה עשאה זונה הא לא הוי זונה כיון דתפסי בה קידושין: אלין לרבות הבוגרת. וא"מ למה לי אליו נרבי בוגרת מולא היתה לאיש כדמרבינן מיניה מוכת עך וי"ל דאי לאו אליו הוה מוקמינן לא היתה לבוגרת גרידא דבוגרת מסתבר לרבות טפי ממוכת עץ משום דמוכת עץ איתעביד בה מעשה ולהכי מוקי אליו דכתיב ברישא לרבות בוגרת ולא היתה לאיש דכתיב בסוף מוקי למוכת עץ וכן משמע דבוגרת עדיפא ממוכת ען דהא בבוגרת לא פליגי כדקתני ובוגרת מטמא לה דברי כל אדם ועוד גראה דממשמעות בתולה מימעטא מוכת עץ אפילו לרבי מאיר מדפריך גבי בוגרת והא למה לי קרא וגבי מוכת עץ לא פריך הכי ולהכי מוקי קרא קמא בבוגרת וניחא נמי השתח הח דדרשינן דרשח דחשר לח היתה לחיש ברישה הע"ג דכתיב בסוף משום דממשמעות בתולה הוה לן למעוטי מוכת עץ הולרך לפרש דמתרבי מאשר לא היתה לאיש: נילף בתולה בתולה מהתם. אומר שנתגרשה

שאין משלם קנם במפותה. שאם מפותה היא אהנו ליה נשואין שאיבן משלם קנם במפותה. ואם תאמר וכיון דבעיא גע ואים למפטריה מקנסא שהמפתה אין משלם קנס אלא כשאין כונסה דכתיב אם מאן ימאן (שמות כג) אבל אם מהור ימהרנה לו לאשה ביש מותרות (לקמן דף פה. ושם) אע"ג דאסורה מן התורה וא"כ

> (דברים כב) ונתן האיש השוכב עמה ולו מהיה לאשה: אמרה לשמעתא. להא דרב הונא דאמר ומוציאה בגט: סופה להיום מוכם עך תחתיו. כלומר סופה ליבעל לו ולאבד בתוליה: סופה להיות בעולה תחתיו. ואם נשא נשוי דקתני לגמרי קאמר דמותר לקיימה הואיל ולעצמו נבעלה וסופה להיות בעולה לו: סבר לה כר' אלעור. דאמר (לקמן דף סא:) פנוי הבא על הפנויה שלא לשם אישות עשאה זונה וקיימה עליה בלאו ומחייבי לאוין דכהונה הוי הולד חלל: דרב עמרס לקמן בפירקין (שס): ביש חלל מחייבי עשה. ויר' חליעור ב"י לא כר' אלעזר סבירא ליה ולאו זונה היא ולא קיימא עליה בלאו אלא בעשה דכתיב בתולה יקח ולא בעולה ולאו הבא מכלל עשה עשה: וכסיב לה יחלל הכולהו. ואפיי אבתולה יקח ולא בעולה דעשה הוא: אלה הפסיק הענין. דכתיב אלה בתר חייבי לאוין לאשמועינן אלה שהן חייבי לאוין חלוקין מדין חייבי עשה: למעוטי נדה. שאם בא כהן על אשתו נדה אין הולד חלל: ולכסביה לבסוף. הואיל ולאו לפלוגינהו אתי: קשיא. לרב אשי דמוקי פלוגתייהו בטעמא דהני קראי: אחוסו ארוסה. של כהן הדיוט אבל נשואה פשיטא לן דאין מטמא דכתיבי ולאחותו הבתולה: אנוסה ומפוחה. אחותו שנאנסה או שנתפתתה: דברי הכל אין מטמא לה. וטעמא דכולהו מפרש לקמן: ומוכת עץ אין מטמא לה דברי ר"ש. ר"ש לטעמיה דאמר במתניתין מוכת עץ אסורה לכ"ג אלמא לאו בכלל בתולה היא: שאינה ראויה לכ"ג אין מטמא לה. דהכא והכא בתולה כתיב: דברי כל אדם. ואפי׳ לרבי מאיר דפסיל בוגרת לכהן גדול הכא לענין טומאה איתרבי כדלקמן: פרט לאנוסה ומפוחה. שאינה בתולה: יכול שחני מוליח חף מוכם עץ. שחינה בתולה: לרבות את הארוסה. ואינטריך לרבויא דלא חימא אשר לא היתה פרט לארוסה שהיתה לאיש דהויה לשון קידושין היא: ה"ג למה לי קרא והא אמר ר"מ בחולה מקלם בחולים משמע. לעיל אמר הכי מדאילטריך למכתב בבתוליה לגבי כ"ג להוליא את הבוגרת לר"מ מכלל דבתולה בוגרת נמי משמע: מהתם. כי ימלא איש נערה בתולה (דברים כב): מדשבקיה

ועי׳ תוספות בכורות (ל כנ: ד"ה משנחו. ב) ולנויל וע"שו, ד) ולחמו עו: פה:ז, ה) [לעיל נט.], ו) [ל"ל ורבי אליעזר כו' מהרש"ל], 1) [ויקרא כא], ח) [ל"ל דר"ח בן יעקב],

תורה אור השלם אלמנה וגרושה ַּוֹחֲלֶלָה וֹנֶה אֶת אֵלֶה לֹא יִקְח בִּי אָם בְּתוּלְה מֵעַמָּיו יִקַח אִשָּׁה:

ויקרא כא יד ויקרא כא יד וויקרא בא יַחַלֵּל זְרְעוֹ בְּעַמְיוּ.2 בִּי אֲנִי יִי מִקַדִּשׁוֹ:

ױקרא כא טו ויקרא כא טו ג וְלַאֲחֹתוֹ הַבְּתוּלְה הַקְּרוֹבְה אַלְיו אֲשֶׁר לֹא ָבְּיֶּתְה לְאִישׁ לְהּ יִטַּמְּא: ויקרא כא ג

גליון הש"ם

גמ' אמר ר"ה אמר רב הלכה כראב"י. עיין תוס׳ ככורות דף כג ע"כ ד"ה משנת: שם ואילו בהא מסר רב עמרם אמר רב. מדברי תוס' לעיל דף נט ע"ב ד"ה ורב מבואר דל"ג ע"ב ד"י ולב מכומו לכית כאן אמר רב וכן הוא לקמן סא ע"ב: שם ראב"י סבר יש חלל מחייבי עשה. עיין לקמן דף עז ע"ב חד"ה מחלל:

הגהות הב"ח

(A) גם' בהא אמר רב עמרס אין הלכה כל"ל ותיבות אמר רב נמחק:

מוסף רש"י

משנת ר' אליעזר בן יעקב קב ונקי. קב מדה קטנה, כלומר במקומות מועטים הוא נזכר במשנה מועפים יאו מוכר במפנים או בברייתא, וגקי. בכל מקום שנזכר הלכה כמותו (לעיל מט: וכעי"ז ערובין סב: ובכורות סג:) לו: לל טבי ובבורות טגי) מו. נמ לימד הרבה כשאר חבריו אלא מה שאומר בבית המדרש נקי הוא שהלכה כמותו לעולם (גיטין סו.). יש חלל מחייבי עשה. כגון כהן גדול שנשל אנוסה או מפותה שהיא עליו בעשה, בתולה יקח

שאין משלם קנם במפותה אזל רב גביהה מבי כתיל אמרה לשמעתא קמיה דרב אשי אמר ליה והא רב ור' יוחגן דאמרי תרוייהו אבוגרת יומוכת עץ לא ישא יואם נשא נשוי אלמא סופה להיות בוגרת תחתיו סופה להיות מוכת עץ תחתיו הכא גמי סופה להיות בעולה תחתיו קשיא: אנוסת חבירו ומפותת חבירו לא ישא ואם נשא ר' אלעזר בן יעקב אומר הולד חלל וחכמים אומרים הולד כשר: •אמר רב הונא אמר רב •הלכה כר' אליעזר בן יעקב וכן אמר רב גידל אמר רב הלכה כרבי אליעזר בן יעקב איכא דאמרי אמר רב הונא אמר רב מאי מעמא דרבי אליעזר בן יעקב סבר לה כרבי אלעזר ומי סבר לה כותיה והא קיימא לן ים שנת ר' אליעזר בן יעקב קב ונקי פואילו בהא אמר רב עמרם (ווי אמר רב אין הלכה כרבי אלעזר קשיא רב אשי אמר ביש חלל מחייבי עשה קמיפלגי °רבי אליעזר בן יעקב סבר יש חלל מחייבי עשה ורבגן סברי אין חלל מחייבי עשה מ"מ דראב"י דכתיב יאלמנה וגרושה וחללה זונה את אלה לא יקח כי אם בתולה וגו' וכתיב יולא יחלל זרעו בעמיו אכולהו ורבגן אלה הפסיק הענין ורבי אליעזר בן יעקב אמר אלה ילמעומי גדה כמאן אזלא הא דתניא מאלה אתה עושה חלל ואי אתה עושה חלל מנדה כמאן כרבי אליעזר בן יעקב ורבי אליעזר בן יעקב נכתביה לאלה לבסוף קשיא תנו רבנן אחותו ארוםה רבי מאיר ור' יהודה אומרים מטמא לה רבי יוםי ורבי שמעון אומרים האין משמא לה אנוסה ומפותה ד"ה אין משמא לה ומוכת עץ אין משמא לה דברי ר' שמעון שהיה ר' שמעון אומר ראויה לכ"ג מטמא לה שאין ראויה לכ"ג אין מטמא לה ובוגרת משמא לה דברי כל אדם מאי שעמא דר"מ ור' יהודה דדרשי הכי יולאחותו הבתולה הפרט לאנוסה ומפותה יכול שאני מוציא אף מוכת עץ ת"ל אשר לא היתה לאיש מי שהוייתה על ידי איש ייצאה זו שאין הוייתה על ידי איש הקרובה לרבות הארוםה יאליו לרבות הבוגרת הא למה לי קרא והאמר סרבי מאיר בתולה אפילו מקצת בתולה סרבי משמע איצמרִיך סלקא דעתך אָמיִנא נילף בתולה בתולה מהתם מה להלן נערה אף כאן נמי נערה קא משמע לן ורבי יוםי ורבי שמעון מאי מעמייהו דרשי ולאחותו הבתולה פרט לאנוסה ומפותה ומוכת עץ אשר

לא היתה פרט לארוסה הקרובה הלרבות ארוסה כמו שפירש בקונטרס דמבתולה דאונס לרבות את הבוגרת הקרובה לרבות ארוםה שנתגרשה ומפתה קאמר וכן נראה לר"י דהא והא בכולה שמעתא לא איירי באונס ומפתה ולא ה"ל למימר מהתם אלא ה"ל למימר בהדיא מאונס ומפתה אלא מהתם היינו כ"ג כדפירש ר"ת דאיירי ביה ומשום דרבי שמעון גמרה מהתם קא סלקא דעתך נילף מהתם כדקאמר ראויה לכהן גדול מטמא לה כו' ועל כרחך לא לסימנא בעלמא נקטיה מדפריך בסמוך והא אמר רבי שמעון ראויה לכ"ג כו' ואי פריך משום דאין הכלל אמת מהא לא הוה משני מידי אלא ודאי פריך דמכ"ג

ה"ל למילף ומוכח עץ מהחם גמר לה רבי שמעון כדקתני בהדיא בברייתא הראויה לכ"ג כו' דאי לאו דמיעטיה רחמנא מוכח עץ מבבתוליה עד שיהו כל בחוליה קיימין וגמר מהתם ה"ל למידרש הכא מי שהוייתה על ידי איש יצחה מוכח עץ והוה ילפינן התם מהכא:

ר"ת מהתם היינו מכ"ג ולא